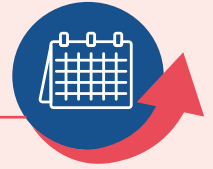

Toelichting bij invullen verbeteragenda

Dit document helpt jullie bij het vullen van de verbeteragenda. De verbeteragenda is zo gemaakt dat jullie hem gemakkelijk digitaal kunnen invullen, opslaan en uploaden.

Alle verbeteragenda's worden via de site van DIA online beschikbaar gesteld en zijn voor iedereen te raadplegen. Niet alleen voor de inwoners in jullie eigen gemeente dus, maar voor iedereen die er kennis van wil nemen. Voordeel hiervan is dat gemeenten en inwoners bij elkaar 'over de schutting kunnen kijken'. Dat stimuleert en dat inspireert.

De verbeteragenda:

- Faciliteert het beknopt omschrijven van de vijf acties waar jullie op korte termijn prioriteit aan geven. De verbeteragenda is geen beleidsplan democratische vernieuwing. Het is bedoeld als een concrete 'te-doen-lijst'.
- Is bedoeld om op een laagdrempelige manier naar buiten te treden met concrete doelen en gerichte acties. Schrijf het zo duidelijk mogelijk op (geen ambtelijke taal dus). Zodat iedereen er kennis van kan nemen en begrijpt wat er op korte termijn gaat gebeuren.

Het gaat om **maximaal vijf acties**. Natuurlijk kunnen jullie meer doen en wellicht willen jullie ook meer doen. Dat mag. Vanzelfsprekend. De verbeteragenda is echt bedoeld om op korte termijn mee aan de slag te gaan.

Het QSLD-traject is zo ingericht dat vrij snel na het agenderingsgesprek de verbeteragenda kan worden gevuld. Het staat jullie natuurlijk vrij om nog één of meer bijeenkomsten te organiseren tussen het agenderingsgesprek en het opleveren van de verbeteragenda. Het kan heel inspirerend en verrijkend zijn om met heel veel betrokkenen aan een verbeteragenda te werken. Wees daarin gerust creatief, maar houd wel het tempo erin om van *denken* te komen tot *doen*.

Toelichting invulvelden

DE VERBETER- AGENDA IN ÉÉN OOGOPSLAG

- Bedoeld om de vijf acties die prioriteit krijgen direct even kort te presenteren.
- Daaronder komen deze 5 acties 1 voor 1 terug, elk voorzien van een korte toelichting en ook voorzien van een planning en inzicht in de 'trekkers' (wie gaat of gaan het doen).

Omschrijf de actie in een of enkele woorden. Dus bijvoorbeeld: "oprichten inwonerspanel", "pilot-project wijkbegroting opzetten en uitproberen in 2 wijken", enzovoort.

WAT | Actie

Inspiratie nodig voor het komen tot acties? Kijk dan ook eens hier in de [kennisbank lokale democratie](#).

- Wees zo concreet mogelijk bij het omschrijven van de actie.
- Denk goed na over het doel voordat je de actie omschrijft: wat willen jullie met die actie bereiken? De actie staat immers in dienst van een doel dat jullie samen willen bereiken.
- Is de voorgestelde actie realistisch? Kijk ook vast naar de volgende vragen: hebben we er de mensen voor? Is het op korte termijn waar te maken? Is er geld voor beschikbaar (te maken)?
- Sluit deze actie aan bij acties en activiteiten die al lopen, binnen of buiten het stadhuis? kunnen we verschillende dingen combineren: een nieuwe activiteit in het kader van een lopend programma bijvoorbeeld?

Kijk ook goed naar de antwoorden en suggesties bij de open antwoorden. Vaak zijn er heel concrete voorstellen gedaan door mensen die de digitale vragenlijsten hebben ingevuld.

Kijk nog even naar de thema's uit de QSLD. Vullen jullie deze verbeteragenda met acties bij elk van de thema's of komen alle acties samen in bijvoorbeeld het thema burgerparticipatie? Of zijn alle acties gericht op het versterken van de democratie in kernen, wijken en buurten? Ook dat kan.

WANNEER | Planning

- Ook hier geldt: wees duidelijk en realistisch. Schuif het niet op de lange baan en zorg er tegelijk voor dat het inderdaad kan binnen de planning die jullie hanteren.

Het QSLD-traject voorziet in een zogenoemd spiegelgesprek: na een halfjaar volgt een gesprek met een DiA-contactpersoon over de vraag wat er het afgelopen halfjaar is gedaan en gebeurd.

Waar willen jullie over een halfjaar staan? Het helpt om met deze vraag in het achterhoofd deze verbeteragenda in te vullen.

WIE | Mensen

- 'Eigenaarschap' maakt vaak het verschil. Daarom is het zaak goed na te denken over *trekkers* en *duwers*. Wie gaat of wie gaan het doen. Eigenaarschap organiseren is cruciaal zo leert de ervaring met succesvolle veranderingen.
- Een vitale lokale democratie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, raadsleden, college en ambtenaren; zoek naar sterke combinaties.

SUCCESSLEUTELS

- Bedenk wat er - naast een goede planning en de beste mensen betrekken - nog meer nodig is om deze verbeteragenda tot een succes te maken.
- Aan welke voorwaarden moet dan zijn voldaan (geld, aansluiten bij wat er al gebeurt, etc.)?
- En wat hebben jullie nodig van anderen? Wat kunnen maatschappelijke partners als corporaties, wijkteams en cliënt-organisaties bijvoorbeeld betekenen?
- Welke andere gemeenten kunnen jullie helpen of inspireren?

Zijn er acties waarbij het BZK/VNG-programma Democratie in Actie kan ondersteunen? Schroom niet om DiA in te schakelen. DiA is er immers van, voor en door gemeenten.

Omschrijf steeds in een beperkt aantal woorden jullie succesleutels. Dat kan zoiets zijn als: "DiA vragen in onze regio een bijeenkomst te organiseren over succesvolle e-participatie", "corporaties vragen om samen met ons te investeren in versterking wijkraden", enzovoort.

Verbeteragenda QSLD

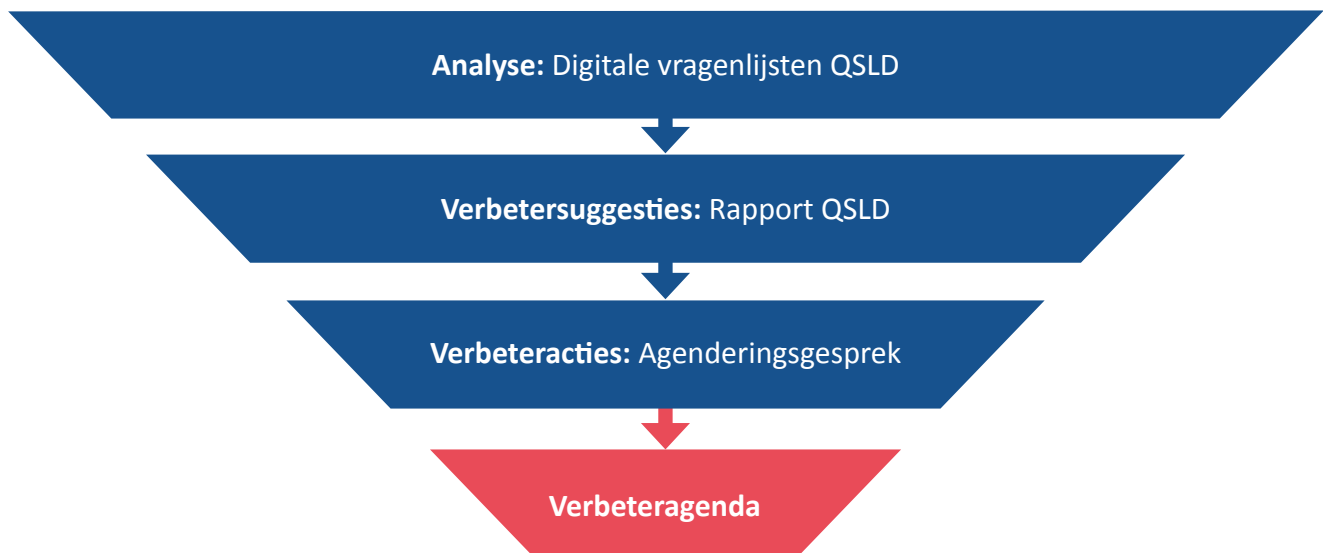
Gemeente: Midden-Groningen

Datum: 28-10-2021

De Quick Scan Lokale Democratie (QSLD) geeft inzicht in wat goed gaat en wat beter kan met betrekking tot de lokale democratie in onze gemeente.

Deze verbeteragenda vormt de volgende stap: concrete acties ter versterking van onze lokale democratie. Hiermee begint dus het echte werk: **gezamenlijk werken aan verbeteringen van onze lokale democratie.**

Meer weten over de Quick Scan Lokale Democratie [kijk dan hier](#).

De verbeteragenda QSLD in één oogopslag

Vijf acties die we het komend half jaar gaan doen:

- 1 Heldere, open en transparante communicatie toespitsen op de doelgroep
- 2 Vaker de dorpen en wijken bezoeken door raadsleden en collegeleden
- 3 Verder ontwikkelen van gebiedsgericht werken
- 4 Opstellen van een gemeentelijke visie op participatie
- 5 Zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt voor burgers bij initiatieven

Verbeteragenda QSLD

1 Heldere, open en transparante communicatie toespitsen op de doelgroep

WAT | Actie

De inwoners die meededen, geven aan dat de gemeente opener en transparanter moet communiceren. Ze vragen de gemeente ook beter te luisteren naar de mening van de inwoners. Ook willen ze meer duidelijkheid over hoe de gemeente tot beleid en besluiten komt. Daarbij is belangrijk aan te geven wat de resultaten van beslissingen zijn.

Uit de enquête blijkt dat het daarbij belangrijk gevonden wordt om speciale doelgroepen (zoals jongeren, ouderen, laaggeletterden) te motiveren om mee te praten over lokale kwesties. De gemeente moet met haar communicatie aansluiten bij de beleefwereld van de inwoner. Niet iedere inwoner heeft dezelfde interesses en behoeften.

Acties:

1. De schrijfcoaches die binnen de gemeente aanwezig zijn inzetten om alle medewerkers te helpen om beter op de doelgroep gericht te schrijven.
2. Opstellen van richtlijnen voor doelgroep gerichte communicatie (mondeling en schriftelijk).
3. Onderzoek of Instagram kan worden gebruikt voor de communicatie met jongeren

WANNEER | Planning

2021

WIE | Mensen

afdeling communicatie
de schrijfcoaches

2 Vaker de dorpen en wijken bezoeken door raadsleden en collegeleden

WAT | Actie

Uit de enquête is gebleken dat veel inwoners de raadsleden niet kennen. Daarnaast doen inwoners die meededen, het bestuur (college en raad) de suggestie vaker naar de inwoners toe te komen.

Acties:

1. Een plan opstellen om de bekendheid van de raadsleden te vergroten.
2. De raadsleden en de collegeleden gaan regelmatig op werkbezoek in een dorp, buurt of wijk en laten zich informeren over wat er speelt.

(Dit voornemen had de raad al, maar kon door Corona niet worden uitgevoerd, dit wordt weer opgepakt)

WANNEER | Planning

2021

WIE | Mensen

griffie (ivm de raad)
de afdelingen van politieke partijen.

college ondersteund door afdeling
communicatie en bestuursdienst.

3 Verder ontwikkelen van gebiedsgericht werken

WAT | Actie

De gemeente wil een kanteling maken in de organisatie richting gebiedsgericht werken en is bezig hierin de eerste stappen te zetten. Uit de enquête is gebleken dat de inwoners niet weten wat gebiedsgericht werken precies is en niet op de hoogte zijn van de taak van de dorpswethouders en gebiedsregisseurs.

Acties:

1. Werk het concept gebiedsgericht werken als principe verder uit.
2. Leg uit wat gebiedsgericht werken is en welke rol iedereen daarbij precies heeft. Het concreter maken van de functies.
3. Duidelijk maken wie de gebiedsregisseurs en de dorpswethouders zijn, wat ze voor inwoners van een gebied kunnen betekenen en hoe ze het beste bereikt kunnen worden.
4. Gebruik de dorps- en wijkverenigingen als kennisplatform, dus meer aandacht voor hun rol als vertegenwoordiger van alle inwoners van een dorp of wijk. Tevens aandacht voor hun rol bij het opstellen van dorps- of wijkplannen.
5. Zorg dat je weet wie de sleutelfiguren in een wijk of dorp zijn en gebruik deze als verbinder bij initiatieven.
6. De raad positioneren bij het proces van het opstellen van dorps- en wijkplannen.

WANNEER | Planning

Deze acties worden het komende half jaar opgepakt.

WIE | Mensen

College en directie samen met de strategisch beleidsmedewerker en de gebiedsregisseurs

4 Opstellen van een gemeentelijke visie op participatie

WAT | Actie

Inwoners vragen de gemeente beter te luisteren naar de mening van de inwoners. Inwoners willen al in het beginstadium bij planvorming in de eigen omgeving betrokken worden. Daarbij wordt gevraagd om duidelijke procedures en spelregels. Uit de Quick Scan bleek o.a. dat burgers geen goed beeld hebben wat er speelt in een dorp. Men kent de plannen van de gemeente niet en heeft geen weet van initiatieven die door een wijk- of buurtvereniging of individuele inwoners zijn genomen of worden voorbereid.

Er is nieuwe wet en regelgeving die de gemeente moet invoeren. De "inspraakverordening" wordt verbreed. Via VNG-ledenbrief 21/042 (d.d. 27-05-2021) is aan de gemeenten de Voorbeeld Verordening Participatie [en uitdaagrecht] aangeboden.

De gemeente heeft in de eerste helft van 2021 kennis opgedaan met het gebruik van het digitale platform "Stem van Midden-Groningen". In het project "Hart voor Aigenheid" is getoetst of het digitaal platform een geschikt middel is voor participatie en of we de juiste set aan spelregels te pakken hebben voor het beoordelen van plannen ingediend door inwoners.

Actie: Opstellen van een gemeentelijke visie op participatie.

WANNEER | Planning

Vaststelling van de gemeentelijke Visie op Participatie en de Verordening participatie, door de gemeenteraad in december 2021.

WIE | Mensen

College, DT en de gemeenteraad. De stukken worden voorbereid door de ambtelijke organisatie (in samenwerking met de griffie, de gebiedsregisseurs, de ambtelijke werkgroepen omgevingswet, RES/energietransitie en NPG)

5 Zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt voor burgers bij initiatieven

WAT | Actie

Inwoners pakken soms zelf zaken aan in hun omgeving. Inwoners die samen zelf dingen (willen) doen in hun buurt of voor de gemeenschap. Dit noemen we maatschappelijke initiatieven. Als eerste prioriteit geven de deelnemers van de enquête aan dat er een duidelijk loket of aanspreekpunt moet komen.

De gemeente heeft meerdere gebiedsregisseurs. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor bewoners, dorpsbelangenverenigingen en andere (vrijwilligers) organisaties met initiatieven in de wijken en dorpen.

Actie: Helder maken wie het aanspreekpunt is en hoe deze te bereiken is. Dit kan via de website, de kranten sociale media en het digitaal platform "Stem van Midden-Groningen".

WANNEER | Planning

2021

WIE | Mensen

afdeling communicatie
gebiedsregisseurs

Successleutels | Maatregelen die bijdragen aan het succesvol uitvoeren van deze verbeteragenda

WELKE | Maatregelen

1.

In het Kompas is de ambitie voor Midden-Groningen vastgelegd. Daarin is verwoord dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties een gemeente willen die midden in de samenleving staat, die open en betrouwbaar is, minder voorschrijft en meer samenwerkt. Een gemeente die zich vooral als bondgenoot laat kennen: een partner waarmee gezamenlijke doelen worden gerealiseerd. De gemeente en inwoners moeten zich anders tot elkaar verhouden. Het worden meer gelijkwaardige partners. Het ontwikkelen en verbeteren van de samenwerking wordt daarmee een gezamenlijk proces.

Het Kompas is de basis voor de organisatie filosofie en daaruit voortvloeiend het Programma Dienstverlening en een Programma Organisatieontwikkeling. Ook de raad heeft een visie opgesteld waarin de raad ook invulling wil geven aan het meer in contact staan met de samenleving vanuit het "van buiten naar binnen" principe.

De gemeente heeft inmiddels een initiatievenloket. Hierin wordt door diverse organisatie-onderdelen integraal samengewerkt om indieners van initiatieven in het ruimtelijke domein zo snel mogelijk een duidelijk en helder besluit te geven. Dit initiatievenloket is niet bekend bij burgers en wordt puur gebruikt voor interne afstemming.

De ambitie in het Kompas vormt de basis voor het opstellen van de visie op overheids- en burgerparticipatie. De acties in deze verbeteragenda sluiten aan bij ontwikkelingen die de organisatie al heeft ingezet. De uitkomsten van de QuickScan geven duiding en richting daaraan.

2.

Goede afstemming vooraf en gedurende het traject met alle betrokkenen, waaronder het college, het directieteam, de griffie, de gebiedsregisseurs, de projectgroep digitale participatie en de afdeling communicatie.